3133

BIBLIOTECA ILURO

FRANCISCO MASFERRER

De la vida errant

Drama

ADAPTACIÓ A L'ESCENA CATÓLICA
DEL DRAMA
PLUJA D'HIVERN

19

EDICIONS DE LA CASA PATUEL : MATARÓ

CASA PATUEL

Carrer d'Isern, n.º 1 i St. Rafael, n.º 2

MATARO

: : PERRUQUES : :
TRAJOS DE TEATRE
: CREPÈ, MÀSTIC :
: : I GUIXOS : :
DE CARACTERITZAR

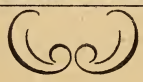

«Mètode de caracterització de teatre», utilíssim llibre per als aficionats, il·lustrat amb 22 làmines

PREU: 5 PTES.

Justificació del tiratge

DE LA VIDA ERRANT

Aquesta obra és propietat de l'autor. Queda fet el dipòsit que marca la llei. La «Sociedad de Autores Españoles» és l'encarregada de l'administració dels drets de representació. La de impressió i reimpressió pertany a la Biblioteca Iluro.

IMPREMTA MINERVA. — BARCELONA, 13 — TELEFON 255. — MATARÓ

BIBLIOTECA ILURO
EDICIONS DE LA CASA PATUEL

Francisco Masferrer

De la vida errant

Drama

ADAPTACIÓ A L'ESCENA CATÓLICA
DEL DRAMA
PLUJA D'HIVERN

MATARÓ
ANY III AGOST DE MCMXXIX VOL. XX

Als bons amics de la
Catequística Parroquial
de Sant Feliu de Guixols

Aquesta obra fou estrenada a la «Catequística Parroquial de Sant Feliu de Guixols» el dia 6 de maig de 1928, regint-se amb el següent

REPART

Enric	*Joaquim Gironella*
Ramon . . .	*Lluis Julià*
Pep	*Joan Baguer*
Feliu	*Joan Soler*
Tremendo . . .	*Robert Montaner*
Rovellat . . .	*Enric Descayre*
Quiu	*Narcís Masferrer*

ACTE ÚNIC

ESCENA I

Estem en el porxo d'una rajoleria. L'escena està sola per uns moments, al cap de poc vé PEP *fent sortir primerament el cap amb precaució per veure si hi ha ningú i al convèncer's que no, entra temerós.*

PEP.—Gràcies a Déu que se n'han anat. No és pas que no sigués hora. Ja em creia que no es volien moure avui. Nosaltres vinga esperar-nos darrera aquesta muntanya esperant que marxessin i mai més acabaven de fer-ho, maleït sigui el cap de Judes. *(Pausa)* I aquells què pensen, que no venen? Tenen por segurament de trovar-hi els rajolers. Són un parell que ni sé com els tinc per companys. Si m'hagués de refiar d'ells cada nit dormiria al ras i ens moriríem de gana. No és fet per ells això d'aquest ofici. *(Nova pausa, va a la porta i mira una estona a fora)* Ca. Ni la sombra s'en veu. Mala negada. I ara m'en adono que aixís a les fosques... Esclar que no vindran. Qui sap que's pensen que deu haver passat. Veuràs com fent una mica de llum... *(Després d'haver-se mirat les butxaques d'on en treu una espelma)* Ah, ja. No és gaire llarga però ja farem el fet. *(L'encén)* Quina alegria dónes. Aviat tindrem aquells aquí atrets per la teva força irresistible. Per ells ets la senya de fora perill, per mi una joia. *(Mirant entorn seu)* Caram. No me'n havia adonat encara. Es molt desembarassat això. D'aquelles estibes de rajols que ahir hi havien no n'ha quedat ni un. *(Se senten passos)* Eh? Que deia jo? Ja els tenim aquí. No falla. Ara els hi donaré un ensurt d'aquells que deixa'm encendre. *(Es posa darrera la*

porta i en anar a entrar els demés diu fingint la veu) Qui hi ha per aquí. *(Des de fora* ENRIC *i* RAMON *fan un xiscle)*

ENRIC-RAMON.—Ai, ai.

PEP.—*(Veu natural. Rient)* Ja, ja, ja. *(Al conèixer la veu de* PEP *entren els dos. Primer* ENRIC, *al seu darrera i donant-li la ma* RAMON).

ESCENA II

ENR.—Ah, eres tu! No ho facis pas més això.

RAM.—Ja no val l'ensurt que ens heu donat.

PEP.—*(Rient)* Porucs, més que porucs.

RAM.—Ja estava per recular; pensava: l'amo s'haurà quedat, ha encès un llum per veure si...

PEP.—Sembla que no goseu entrar?

ENR.—Ja veuràs...

PEP.—Au endavant que no vos faran pagar res.

ENR.—Ja ho sé, però...

PEP.—Bo: ja volia dir que...

ENR.—No trobes que és tot estrany això? Em semblava diferent la nit passada. Ho veia més petit i tot.

PEP.—No veus que han tret els rajols que hi havien.

RAM.—Qui sap si ens han posat un parany.

PEP.—Ja seria estrany.

RAM.—Es que a vegades...

PEP.—Bé, si hem de començar així m'en vaig. Arribeu a fer fàstic. L'un d'un costat, l'altre de l'altre farieu agafar por a l'home més valent.

ENR.—No ha estat més que un supòsit tot plegat.

PEP.—Sempre la mateixa cançó. Ai que aquí, ai que allà. Mala carrera fareu si voleu continuar la nostra vida.

RAM.—No deurem poder seure aixis si ho han tret tot.

ENR.—Encara han quedat alguns rajols.

RAM.—Voleu acompanyar-m'hi? Estic quelcom cansat.

ENR.—Vina. *(Fa assentar-lo en una pila de totxos, fent el mateix ell en un altre del costat. Pausa)* Si que estarem malament avui amb això tan desmantellat. Passarà més fresca, no et sembla?

PEP.—Ja t'ho asseguro, però paciència noi. Avui ens tocarà ballar al sò de l'airet de matinada, demà... demà serà un altre dia. S'han d'arreplegar com venen les coses.

RAM.—Quin viure.

ENR.—Es presenta una nit.

PEP.—I diga-ho. Em penso que tindrem aigua de debò.

ENR.—Vols dir?

PEP.—Vaia si en tindrem.

RAM.—I pensar que l'hem d'arrossegar eternament aquesta feixuga càrrega, sense la més lleu esperança de que més endavant poguem alleugerir-la.

ENR.—No et posis aixís home. Ningú pot predir-lo el seu demà.

RAM.—Jo el veig plè de tenebres, negre, que no em sento amb forces de seguir-lo; negre a desdir, negre sempre.

PEP.—Home: ja ho sabiem això. Com el vols veure doncs cec així com ets?

RAM.—Deu meu.

PEP.—*(Apart)* Ja tornem a ésser a la cançó enfadosa de cada dia, ja ho veig.

RAM.—De vergonya em mata la vida que portem. Al sentir que prop meu diu la gent murmurant: «quin jovenàs i capta», sento bullir impulsivament dins meu la sang al ensems que m'envaeix una tristor insufrible. Quina vida tan trista la nostra; córrer de poble en poble a la bona de Déu, patint gana i mig descalços les més de les vegades per no tenir uns esperdenyots qui ens guardin del malestar que donen les irregularitats d'aquestes carreteres.

PEP.—Ja t'has esplicat prou? I d'això et queixes? Quan vos dic sempre que no hi esteu acostumats encara.

RAM.—No que no hi estem. No ens hi acostumarem mai. Vos que no coneixeu altra vida, comprenc que vos trobeu a la perfecció dintre d'aquesta, però jo: jo que de menut menut corria per les fàbriques, jo que he passat tota la joventut en elles, no puc acostumar-m'hi aixís, i per això em queixo.

ENR.—Calla Ramon.

PEP.—*(Passejant-se intranquil diu entre si)* Ai, ai, ai.

RAM.—Al matí mentres anem al poble a esperar l'hora i sento al meu davant l'animada xerrameca dels obrers, sento un desig inesplicable de poder tornar a aquell temps que

alegre seguia entre ells el benhaurat camí que al treball em portava. Oh! com l'enyoro aquell camí ditxós, i als meus companys de treball quan donaria per tornar-los veure, per recobrar la llum que va robar-me la corretxa maleïda que giravoltava sobre aquell volant que va ésser per tant temps la nostra vida. *(Trist)* Per això l'aprecio encara malgrat i haver de segujr per ell la miserable del captaire.

PEP.—Per això ploreu? Encara haurieu de donar-ne gràcies a Deu de poder viure sense treballar com viviu ara.

ENR.—Que feliços érem aleshores.

PEP.—Voleu fer el favor da callar? Ara mateix semblarà la casa de socors això.

RAM.—Si la pobra de la mare ens veiés, jo crec que de pena tornaria morir-se.

ENR.—Calla Ramon. No recordis...

RAM.—La recordeu pare? El recordeu el sant amor que en totes les seves coses posava per a que se ens fes més agradosa la nostra estança en la llar; en aquella llar volguda que era el delit de tots i que tots plegats haviem convertit en un minúscul paradís, enveja de més de quatre dels nostres conveïns?

ENR.—Fes per no recordar-lo el passat.

RAM.—Com aconseguir-ho si tot plegat m'el porta a la memòria sempre, Oh la inefable felicitat del viure humil i reposat a l'entorn d'una llar curulla de pau i de dolcesa. Com t'has esfumat per sempre de nosaltres!

ENR.—Vaja Ramon que ja l'hi tenim de trist el cor.

RAM.—Pobre mare meva. ella que al veure's morir vos deia amb la conformitat de cristiana resignada que malgrat tot moria contenta perquè'm sabia bo i tenia la seguretat de que res havia de faltar-vos. Qui li havia de predir que amb el temps em convertiria en la càrrega feixuga que vos havia d'anar endogalant de mica en mica fins a deixar-vos completament exhaurit i aniquilat.

ENR.—Vaja prou. Pensa que aixís no's curen pas les penes. Es necessari una bona dosi de calma i de resignació. Si el nostre camí és el de la dissort, seguim-lo resignadament fins a la fita. Qui sap quina sorpresa ens depara el més enllà. Cal tenir confiança sempre, fill meu.

PEP.—(*Que fins ara s'ha passejat neguitós).* Que ha d'anar molt llarg això? Ja arribeu a fer-me perdre la paciència tan mateix,

ENR.—Ja veuràs Pep. Si els pobres no ens aconsolem nosaltres mateixos, qui vindrà a fer-ho? Tot-hom s'en aparta de nosaltres.

PEP.—Tant com tothom.

ENR.—No'n tinguis dubte. Vegi's sinó el que ens costa d' arreplegar la misèria de cinc cèntims. Hi ha qui ens insulta, d'altres que ens tracten en forma despiatada, som malmirats arreu... un veritable calvari. Truquem a una po:ta, a una altra després i arreu arreu hem de sentir semp:e la mateixa cantarella «Déu vos empari, germà», «Un altre dia».

RAM.—Oi que és ben cert

ENR.—Correm carrers i places i a tot arreu igual com si estíguessin en avinença mútua, Al fi es veu un senyor que està enraonant, i amb el cap baix, plens de vergonya ens hi atançem esperant la resposta acostumada. Li supliquem una almoina, ens malmira, mira després de reull a aquell amb qui enraoua, i per no rebaixar-se davant seu ens doua una moneda que no sembla sinó que li arrenquem de les entranyes, i que em fa el mateix efecte que si li haguéssim robat, robat!! Oh la misèria.

PEP.—I encara que ho fossin de robats, què? La qüestió son diners vinguin d'on vulguin. Tan bons deuen ser els uns com els altres.

RAM.—Però ens fan escrúpol.

PEP.—Doncs aneu essent escropulosos que potser algun dia vos morireu de gana. Es un luxe aquest que no el podem mantenir nosaltres pobres. Quan sigueu més pràctics de l ofici ja vos fugirà aquest mal. (RAMON *fa acció de enraonar),* Fareu com jo i com els demés: que trobeu un porta-monedes descuidat, grapada a la pitrera, i fora captar més mentre durin els quartos.

RAM.— Això mai.

ENR.—Per qui ens heu pres?

PEP.—El bon viure ha d'anar repartit que és el més equitatju.

RAM.—Però robar.

PEP.—I doncs. Espera que t'els portin a casa. Pobre del pobre

que no robi. En sou aprenents vosaltres d'aquesta carrera. No heu passat encara de les beceroles, però amb el temps també vos ne passareu mestres com el que més ne sigui. Es una fatalitat que el mateix viure es porta.

ENR.—Ja t he dit que mai.

RAM.—Primer morts que tocar lo que no és nostre

PEP.—*(Anant-se'n)*. Doncs veieu: ara jo m'en vaig a buscar una feixina per a poder fer un bon foc: i que no tindreu cap repugnància me sembla en voler-vos-hi escalfar. Qualsevol pateixi; eh? Veritat que tinc raó? *(Veient que no contesten surt barbotejant paraules incomprensibles)*.

ESCENA III

RAM.—No l'heu sentit. Ens ha tractat de lladres.

ENR.—Lladres... no ens ho ha pas dit.

RAM.- A les clares no, que de fer-ho... però si al tornar ens ofen de nou probarem qui dels dos té més força.

ENR.- Què vols fer? No veus que perdries?

RAM.—Tinc forces per batre'l sobreramen, i si no en tingués m'en donaria la dignitat ofesa.

ENR.—T'enganyes. Ell encara que una mica grandot és completament senser, mentres que tu...

RAM.—Si: teniu raó *(breu pausa)*.

ENR.—Eh que no t'hi barallaràs?

RAM.—No sé si podrè estar-me'n,

ENR.—Mira que amb el seu génit es capaç de matar-te.

RAM.—Qui sap si seria el començ de nostre benestar.

ENR.—Què dius ara? Que't tornes boig?

RAM.—No que no m'hi torno *(pausu)*. Sentiu?

ENR.—Què?

RAM.- Plou, fa?

ENR.—Ja fa estona.

RAM— Quin mal dia tot avui. Quin mal temps per nosaltres.

PEP.—L'hivern no hauria de venir mai.

RAM.—*(Espantat)*. Algú s'apropa.

ENR.—Deu ésser en Pep que ve.

RAM.—No que el soroll se sent de l'altre costat.

ENR —Vols dir?

RAM.—Escolteu.

ENR.—Algú que passa per la carretera.

RAM.—I si fos l'amo?

ENR —*(Temerós)* No tinguis por.

RAM.—Si ho fos amb el génit que té. Mireu que aquesta nit passada...

ENR.—Ja hauria donat la vida per cinc cèntims. Quan l'he vist entrar tan furiós m'ha agafat un tremolor que... Què és aquesta claror? *(Per un raig de llum que ve per l'esquerra).*

RAM.—Lo que vos he dit. Algú que vé. *(S'apropen espantats).*

FELIU.—*(Des de fora).* El que és avui els hi obro el cap d'un cop d'estaca.

RAM.—Sentiu?

ENR.—Fugim. Anem-nos-en.

RAM.—Estem perduts.

ENR.—Vina. Amaguem-nos aquí.

ESCENA IV

FEL.—*(Després de deixar un fanal a terra).* Que voleu morir sense febre? Al dematí vos he tirat a fora a garrotades com qui diu, i encara teniu barra per tornar? Què hi feu aquí parats? Apa fora d'aquí.

TRE.—Aixís home. Ara mateix semblarà a can seixanta això. Jo fos l'amo.

FEL.—Que no'm sentiu o és que voleu que corri el pal.

TRE.—Creieu-me, aneu a avisar la *pareca.*

ENR.—Tingueu pietat!

FEL.—No s'en pot tenir de ningú avui.

ENR.—Penseu que...

FEL.—El que penso es que aquí hi haurà un que sentir si no voleu anar-vos'en.

RAM.—Però...

FEL.—Es dir que vosaltres tossuts, eh? Està bé. *(Mira si troba algun pal).* Ja teniu sort que no trobo res aquí, però no vos la passareu tan dolça com penseu, no.

TRE.—No en treureu pas res. Creieu-me, aviseu la *pareca.*

FEL.—Que no en treuré res? Començant per aquest jovenàs... *agafa a* RAMON *pel pit fent-lo brandar).*

RAM.—Deixeu-me que'm feu mal,

TRE.—Fort, fort. Que s'escarmentin.

ENR.—Deixeu-lo estar bon home. Ja ens ananem tot seguit; peró escolteu-nos abans.

FEL.—Creieu que per escoltar-vos estic?

ENR.—Una mica de compassió. Mireu el nostre estat. El meu fill cec. Jo vell que no'm puc guanyar el pa.

FEL.—(*Cedint*). No estic per raons.

RAM.—Tan sols per aquesta nit.

FEL.—Ni aquesta ni cap. Ja dura massa això

ENR.—Pobres de nosaltres!

TRE.—Pobre de mi dic jo.

FEL.—N'estic massa escarmentat de tots vosaltres. Sempre me falta quelcom des de que permeto que a n'aquí s'hi dormi.

RAM.—Nosaltres no toquem res.

TRE.—Ca home; vols callar Mal aventurat del que es deixa atrapar de la vagabunderia.

RAM.—Mestre. Nosaltres no en som de vagabunds.

TRE.—Vagabunds no. Sinò que no vos agrada el treballar.

RAM.—Sempre ha estat el meu ideal el treball; en mig d'ell he viscut, m'hi he fet gran, hi he vesllumat els camins de la felicitat, i per fi, ha acabat ell fent de mi l'home més desgraciat que hi ha a la terra Si al recordar-ho...

ENR.—Altra vegada, Ramon. No hi pensis home.

FEL.—*(Encuriosit).* Que teniu.

RAM.—La vista que em falta m'ho retorna a la memòria sempre.

TRE.—Que vos creieu que ho és cec. El fa; veus-ho-aquí. I cas de ser-ho, ja ho podeu pensar de que l'hi ve. Algún directe d'un que devia trobar-se a faltar alguna cosa.

RAM.—*(Ofés).* Mestre.

ENR.—No és això, no.

TRE.—Que m'esplicareu a mi.

FEL —Potser t'equivoques, home.

TRE.—Els coneixeu poc a n'aquesta pandilla.

RAM.—Jo vos prometo que...

TRE.—No t'escarracis que no dormo a la palla.

FEL.—Deixa'ls dir, home. Qui sap. Devegades...

TRE.—Ja seria hora que els comencéssiu de conèixer.

FEL.—Es que aquests me sembla que,.. *(A* RAMON). Parleu, parleu jove.

RAM.—Que vaig a dir-vos jo si sé que les meves paraules no van a ser cregudes per vosaltres. Perquè atormentar-me, doncs. fent-me contar misèries que sols a nosaltres ens condolen i sé que van a ser escoltades amb sarcasme. Quanta baixesa hi ha al món. Quanta baixesa!

ENR.—Vaja Ramon.

RAM.—Quants n'hi ha que amb la capa de la bondat amaguen la seva hipocresia per acabar-lo de fer més miserable.

FEL. - *(A* TREMENDO) Veus que has fet?

TRE.—A que treu cap això al cap-de-vall?

FEL.—No't fan llàstima, pobre gent!

TRE.—De paraules rai.

RAM.—Abans no les vèiem nosaltres aquestes maldats que rebaixen als homes.

FEL.—Va ésser un accident, potser?

RAM.—Una corretja que es va petar.

FEL.—I vos va anar als ulls?

ENR.—Per la nostra desgràcia.

TRE,—Ja veig com acabarà tót.

FEL.—Alguna cosa degueren donar-vos.

RAM.—Naturalment que si; però sense cap guany a casa, aviat vàrem menjar-nos-ho el que ens varen donar, veient-nos precisats a vendre'ns els modestos mobles que teniem per a començar a seguir aquest feixuc camí que mai acaba.

ESCENA V

Vé Quiu

QUI.—Malviatge. Es lo que m'empipa més.

TRE.—I doncs, Quiu. Ens pensàvem que no volies venir.

QUI.—Digues si no podia fer-ho un parell d'hores més aviat de ploure, t no venir a molestar a la gent d'aquesta manera.

TRE.—Si, una altra vegada direm al temps que t'en demani permís.

QUI.—No; però ês empipador perquè si, no digueu. Estar-te assentat a taula amb la vianda a punt per a començar de passar-li els comptes, i que't diguin, ves noi si teniu res per entrar que cau alguna gota; i deixa la vianda i altre cop cap aquí. Es lo que m'empipa mês, mira.

FEL.—Deu êsser trista perquè si, la vostra història.

ENR.—Que si n'ês.

RAM.—Voleu pena mês grossa que la meva? Haver vist pobles, mars i rius: pensar amb els meus companys que no puc veure, recordar que temps enrera l'alegria i claror sempre em sonreia, i pensar que ara tan sols veig tenebres, penes i misèries.

FEL.—Pobre gent!

ENR.—Oi que ens deixareu quedar per aquesta nit.

FEL.—*(Després de mirar de reull a* TREMENDO*)*. Però que sigui aquesta i cap més.

ENR.—No passeu ànsia.

RAM.—Que Déu vos ho pagui.

TRE.—Sempre vos heu de deixar entabanar.

FEL.—No veus que. .

TRE.—No tingueu por que vos ajudin a entrar l'obra tot i fent-los-hi aquest favor.

QUI.—I que voleu que faci el pobre essent cec.

FEL.—Ah, ja és aquí el marrec. Au doncs, anem-hi.

TRE.—Quan hi ha bona voluntat...

ENR.—Jo de molt bona gana, si puc ésser bo per a quelcom.

QUI.—No veieu que ens destorbarien encara.

TRE.—Es fa el que's pot.

FEL.—Molls com seran. Nosaltres que hi estem fets el maseguem...

TRE.—Però es veu la voluntat com altre no.

QUI.—És lo que m'empipa més. Sempre voleu la vostra, malviatge.

FEL.—I aquell bé triga prou.

TRE.—Aquell si que quan entra en una taberna mai més acaba. *(Vé* ROVELLAT *per l'esquerra)*.

ESCENA VI

ROV.- Ja l'hi tenim engrescada.

FEL.—Bé ho veig prou; apa, afanyem-nos que després no tindriem temps.

ROV.—Ah! A la fi els heu atrapat a n'aquesta colla de ganduls.

FEL.—Deixem-nos de ganduls i anem a la feina. *(S'en va)*

TRE.—No veus que els hi ha donat permis per a quedar-se.

ROV.—Vols dir?

TRE —Li han contat quatre misèries i ja l'han tingut entabanat. Una mica de res el commou a n'aquest home.

QUI.—Bé, perquè hem vingut a aquí. Per a sentir sermons ja em podia quedar a sopar tranquilament.

ROV.—Aviat el tenen enternit a n'ell.

TRE.—I doncs que vagi a buscar la «pareca» si no s'hi veu en cor. *(S'en van)*

ESCENA VII

ENR.—Quin mal cor té aquest home. Déu ens en guard que n'hagués arribat a ésser l'amo.

RAM.—N'estic tan tip d'aquesta vida que el dia menys pensat...

ENR.—Deixa'ls home. *(Entra* PEP *per la dreta fent els mateixos moviments que al començar l'obra)*

ESCENA VIII

PEP.—Què? Ens deixen quedar?

ENR.—Si, però ens han amenaçat.

RAM.—I maltractat.

PEP.—Deixeu-ho córrer. Son gangues de l'ofici això. Mentres ens deixin quedar ja estem bé.

RAM.—Doncs jo no.

PEP.—Devies voler que et vinguessin amb cumpliments dientte que ets un bon home i coses per l'estil, i... no vas molt errat d'osques si és que esperes això. Els que

seguim aquest ofici tant ens ha de fer que ens diguin vagos, com lladres, com que ens diguin les mil pestes.

RAM.—Aquestes paraules ens ofenen.

PEP.—Perquè no serviu. Creieu-me retireu-vos que encara hi guanyareu.

ENR.—Però què farem pobres de nosaltres.

PEP.—Mateu-vos si no serviu per res. És el camí més curt per trobar la felicitat

RAM.—És el camí que penso seguir, aquest.

ENR.—No diguis disbarats.

PEP.—Mentre sigueu tan tocats i posats i vergonyosos esteu llestos.

ENR.—I la vergony no podem treure'ns-la de sobre. Ella és la culpable de que no recullim cap cèntim d'un cap de dia al altre

PEP.—Teniu raó que hem de passar comptes. Quan heu recollit avui! (*Per la dreta venen* FELIU, TREMENDO ROVELLAT *i* QUIU)

ESCENA IX

FEL.—Mala negada. Ves qui ho havia de dir.

QUI.—És lo que m'empipa més, malviatge. Deixa el sopar, mulla't, i al cap de vall per res.

TRE.—Veieu: ja n'hi ha un més a la colla.

FEL.—*(Reprenent-los amb poca fermesa i contra la seva voluntat)* ¿Que voleu burlar-vos de mi?

PEP.—Soc el germà de l'Enric jo.

EEL.—És a dir que sou...

TRE.—(*A* ROVELLAT) Tot s'ho creu.

ROV.—Sempre ha estat igual.

TRE.—*(Alt)* Ja els pentinaria jo a n'aquests.

FEL.—Deixa'ls home, que entre el temps i...

ENR.—Heu tingut avaria.

FEL.—Una mica massa.

ROV.—I no em volieu creure.

FEL.—Ves qui s'ho havia de pensar.

TRE.—Jo a l'hivern no n'hi deixaria cap de totxo a l'era.

ROV.—(*A* QUIU) Vols que t'ho digui? Me'n vaig cap a l'altre porxo, que aquí entre aquesta colla d'americans és molt fàcil arreplegar-ne algun d'aquells que volen.

QUI.—Això si que m'empiparia. (*Gratant-se*) Jo només de sentir-ne parlar em sento una frisança tot jo... (*S'en va*)

RAM.—No heu pogut salvar res?

FEL.—Quelcom, però vaja és bastant grossa la desgràcia.

TRE.—D'això vos queixeu? El mal que vos vé encara si no tireu aquesta púrria a fora. Primer n'hi havia dos, ara ja tres, i qui vos diu que demà no en portin mitja dotzena.

RAM.—No, perquè no tornarem.

TRE.—Romansos a mi. L'agram si no hi ha qui es cuidi d'aclarir-lo s'esparrama en poc temps en un camp per gros que sigui, i a vosaltres si no se vos treu de les porxalades acabeu essent una plaga per totes les vinyes de la rodalia.

RAM.—Què voleu dir amb això!

TRE.—Ves a qui puc donar-ne les gràcies de la roba i el demés que em falta sinó als que aquí veniu a dormir.

RAM.—Llum, llum. *(Aixeca el cap fora de si, obrint els ulls com per buscar claror)* Sort teniu que no hi veig, del contrari, pararieu més compte en dir-nos segons què.

TRE.—Del treball de recollir-los encara ens garrotejaran aquesta pandilla.

FEL.—Si els maltractes...

TRE.—A les meves mans haurien de caure.

FEL.—*(Apart)* Deixa-me'n anar amb aquells que veig qne la cosa va molt per amunt. *(Fa acció de sortir)*

TRE.—Vindreu demà al matí?

FEL.—No veus que tot serà moll.

TRE.—Qui sap si em donguéssiu la clau que aniria a cercar la roba després.

FEL.—Té.

TRE.—Quan vos en volgueu anar feu un crit que baixaré.

FEL.—Està bé. *(S'en va. Pausa llarga)*

ESCENA X

RAM.—Gràcies a Déu que és fora aquell mal home.

TRE.—Encara sóc aquí, encara. Ja et devia faltar temps per apoderar-te de quelcom. No t'hauria pas faltat la vista per veure el que robaves. *(Anant-se'n)* Ve't aquí el que sou tots vosaltres. Jo fos govern aviat en passaria taps de tota aquesta colla de ganduls. *(S'en va)*

ESCENA XI

ENR.—Quina fera.

PEP.—Vos hi doneu massa en tot. Féssiu com jo que per una orella m'entra i per l'altre em surt.

RAM.—És impossible.

PEP.—Ganes de no fer-ho és. Així que vos diuen una cosa ja vos comenceu a esclamar pitjor que el manyagó d'En Sisa: «ai que ens han dit aquí, ai que ens han dit allà», i seguint per aquest camí no arribareu mai en lloc.

RAM.—Però insultar-nos en la forma que's fa. Tant bé com jo ho sabeu perquè tinc de portar-la aquesta vida.

PEP.—(*Amb burla*) Si, perquè ets cec.

RAM.—I vos sembla poc? Claror, claror Déu meu. Envieu-me uu raig de llum mal no sigui sinó per a demostrar a les boques infernals que ens fastiguegen, que no soc el que diuen, i teniu de mi l'home més feliç que hi ha a la terra.

ENR.—Ramon.

PEP.—Aquests sermons hauria de fer-los en mig de la vila que potser recullirieu més diners que no pas ara. Quan heu fet, veiam? *(Resten immòvils amb el cap baix)* Bo, pobres i sorts. Pregunto si heu fet gaire; no ho heu sentit?

RAM.—No sé, el pare ho guarda.

PEP.—Doncs contesta tu mala reïra.

ENR.—Una misèria: avui menys que mai. És una cosa estranya el que'ns passa. Sembla que estiguin tots avinguts per no socorre'ns.

PEP.—No és pas això el que't pregunto Et demano quan heu fet. Em sembla que m'esplico prou clar.

ENR.—Mireu; la misèria de vuitanta cèntims.

PEP.—Vingui'n Però ja cal que mireu d'escarquillar-vos o sinó seguint així vos hauria de donar les dimissòries.

RAM.—Sempre amb les mateixes amenaces.

PEP.—I ara ¿saps que podrieu fer? Anar a cercar una mica de llenya.

ENR.—Havent-hi l'amo?

PEP.—Que no se vos mengi.

ENR.—Si està plovent.

PEP.—Que plogui.

ENR.—Serà molla, home.

PEP.—Ja la farem cremar encara que ho sigui.

RAM.—Però si l'amo ens atrapa?

PEP.—Ditxós amo i dixosa por!

ENR.—És que tampoc podrem fer foc mentres ell sigui aquí.

PEP.—Entre tant s'assecarà.

RAM.—Però l'amo...

PEP.—Torni amb l'amo. Què pot fer al capdevall, ¿donar-nos algun xasco? Sempre val mès això que estar-se tota la nit pelant-se de fred.

ENR.—Tant se'ns en dóna tenir fred!

PEP.—A mi no.

RAM.—Perquè no aneu a cercar-la vos, doncs?

PEP.—No hi vull anar i s'ha acabat!

ENR.—No t'enfadis, ja hi aniré.

PEP.—I aquest que no et segueix?

ENR.—Què vols que faci ell!

PEP.—Com altre no et farà companyia? i després al tornar que t'ajudi a portar-ne i sempre n'hi haurà més.

RAM.—Però...

PEP.—Res, res. A lo dit.

ENR.—Anem Ramon.

RAM.—Tot contra nosaltres. (*S'en van*)

ESCENA XII

PEP.—Se n'ha de saber d'anar pel món. Avui en dia no es pot tenir confiança en ningú i aquests infeliços es refien de tothom. Com que's donen vergonya de demanar mai fan cap cèntim, i a més que sembla que estiguin en aquell temps, encara; volen anar nets i primirats i per a enternir a la gent com més parracs i més misèria s'aparenta millor. D'aquí vé que sempre reculli més que ells, encara

que per no haver-los de donar res els dic que arreplego poca cosa i així m'estalvio la mar de rals d'un cap de mes a l'altre. Avui, tot i essent dos no han portat més que vuitanta cèntims, mentres que jo, tot sol qui sap quan he fet. Ara ho vull comptar. (*Treu diners d'una bossa i els compta amb xeu baixa*) . setanta cinc. . noranta... una pesseta... (*Apareixen per la dreta* ENRIC *i* RAMON *i al sentir «una pesseta» es paren a escoltar. Al cap de poc fa el mateix* QUIU *per l'esquerra*) Ja en tenim dues. N'hi ha que han de treballar qui sap l'estona per a guanyar-les i en canvi jo captant les faig en tres i no res. Dues... i els que queden encara. *(Compta baix)* I ja en tenim una altra. Mira't, quatre pessetes i encara queden, quatre... cinc pesses de deu. Déu n'hi dorasso. Divuit rals en una tarda; divuit rals que...

ESCENA XIII

Venen ENRIC *i* RAMON

RAM.—Que ens esteu estafant miserablement. (PEP *amaga la bossa de pressa)*

ENR.—No cal que els amagueu que jo els he vist ben clars. Si a n'ell li falta la vista en tinc jo prou per a convence'm de l'explotació de que ens heu fet objecte.

PEP.—Però que vos emboliqueu si apenes he fet res.

RAM.—No heu fet res quan acabeu de comptar més de quatre pessetes.

PEP.—Això és mentida!

QUI.—*(Entrant).* No digueu que és mentida que jo també ho he vist.

PEP.—Els ulls devien fer-te pampallugues.

QUI.—Mireu: és lo que m'empipa més. Una cosa que ha vist tothom i que encara tinguin la barra de negar-ho.

PEP.—Devieu somniar tots plegats.

QUI.—*(Fent l'home)* Au, a donar-los-hi els diners de seguida.

PEP. Ara hi fan el mànec.

QUI.—Que no els hi donareu? Ja m'en cuidaré jo de fer-vos-els donar.

PEP.—Fugiu: en «matasiete».

QUI.—Aniré a avisar al Tremendo i ja veureu si vos els farà arriar.

PEP.—Home: jo no m'en desafujo pas, saps? Les coses enraonades...

ESCENA DARRERA

FELIU.—(*Vé molt cansat i a penes pot treure's les paraules de la boca*) Afanyeu-vos, correu...

ENR.—Què passa?

FEL.—Que ha caigut... ha caigut... i el Tremendo... a sota.

RAM.—Què dieu ara?

QUI.—Ves quin moment d'anar a triar aquell també.

FEL.—Si, correu, salveu-lo.

PEP.—Per treballar estic jo. Deixa'm tocar pirandó. Ara amb la confusió és el millor moment per a fer-me escàpol. (*S'en va*).

QUI.—És lo que m'empipa més. Ara precisament que anava a fer un cop d'home.

ENR.—I com ha estat, com?

FEL.—No sabria dir-vos-ho. Jo calculo que haurà anat a cercar una mica de llenya i al passar sota el terral com que la terra és molla d'aquests dies, s'haurà esllavissat i li ha caigut a sobre.

ENR.—Desventurat.

FEL.—Veniu, veniu a salvar-lo, que vos donaré el que sigui.

QUI.—Anem; digues qui l'havia de fer anar a passar per allí sota.

FEL.—Au, de pressa, veniu vosaltres també.

ENR.—De seguida. (FELIU *i* QUIU *desapareixen*)

RAM.—Qui és que ha quedat enterrat?

ENR.—El Tremendo.

RAM.—Aquell que ens ha dit tot allò?

ENR.—Bé ho suposo, però no cal pensar-hi ara. Estiga't aquí que m'en hi vaig.

RAM.—No hi anem si és aquell!

ENR.—Deixa'm home.

RAM.—Que's mori. Així n'hi ensenyaran de maltractar a la gent.

ENR.—No siguis criatura.

RAM.—No hi aneu pare.

ENR.—Deixa'm et dic!

RAM.—Vos dic que no!

ENR.—*(Separant-se amb una empenta de* RAMON*)* Doncs a la força.

RAM.—Si tampoc vos ho agraïrà.

ENR.—No importa.

RAM.—Que no vos recordeu del que us ha dit?

ENR.—En aquest cas no devem recordar-ho. Encara que ell s'hagi portat com un tirà amb nosaltres, no hem de permetre per això que's mori. El nostre deure és salvar lo i demostrar-li que l'han tornat a la vida aquells a qui ell havia insultat primerament, i aixís tal vegada es convenci de que no pot despreciar-se a ningú, doncs entre alts i baixos, rics i pobres, no hi ha cap diferència: som tots iguals davant la Llei Divina. *(Desapareix per la dreta.* RANON *fa que si amb el cap, signant-li amb la ma que hi vagi, mentres diu baix:)*

RAM.—Teniu raó. Som tots iguals.

FI

OBRES DE FRANCESC GAY, PVRE.

	Ptes
Asprors de joventut. Drama en tres actes.	3
Guspires socials. » » » »	3
Enigmes tràgics. » » » »	3
Esclaus de les passions » » » »	3
Rostos avall. » » » »	3
L'Artista. » » » »	3
El misteri de Nadal. Melodrama pastoril en tres actes. Música del mestre J. Baró.	5
Música	35
L'infant qui es desencamina. Fantasia moral en tres quadres Música del mestre J. Renau, Pvre.	2
Noblesa medieval. Poema històric en dos actes. Il·lustracions musicals del mestre Ll. Carbonell.	2'50
Pobres captaires. Quadre líric. Música de J. Musset, Pvre. Lletra i música	7'50
La por. Drama tràgic en un acte.	1'50
El miracle de l'amor. Drama en un acte.	1'25
La millor riquesa, l'amor. Comèdia dramàtica en tres actes.	2'50
La reconquista. Drama líric en tres actes.	2'50

Per a noies soles

El Nadal de les pastores. Poema líric pastoral. Música dels mestres Joan M.ª Roquet i Joan Parramón, Pvres.	2'50
La pubilleta de Muntalt. Poema dramàtic en dos actes.	2'50
L'Estrella de la felicitat. Rondalla en dos actes.	2
L'Orgull de la boniquesa. Rondalla dramàtica en tres epissodis.	2'50
Les dones de la passió. Misteri de dolor en tres jornades en vers.	2'50

Obres estrenades a punt de publicar. Per a homes

L'onclet. Drama de familia en tres actes.
Floretes de martiri. Tres quadres històrics.
Castell-Galí. Llegenda poemàtica en tres actes.
Els habitants de la lluna. Comèdia en un acte, a tota orquestra.
La mà sacrílega. Drama en un acte.
Per una contracta. Sarsuela en un acte.

Per a noies

El collaret de la Princesa. Poema dramàtic en tres actes.
La Princeseta embruixada. Rondalla en tres actes.

Poemets i Retaules. Aplec de poesies. (Preu: 3 Ptes.)

Obres Teatrals sense dama o bé amb dames soles propies per a societats culturals i Centres Catòlics

OBRES PUBLICADES

		Ptes.
1	*Un home discret...* Quasi monòleg en prosa. Un acte, de Pau Fàcil.	1
2	*Vilesa. - No senyors. - Un caliquenyo.* Monòlegs, vers i prosa. Un acte, de Sebastià Bofill i Bas.	1
3	*El vestit nou de l'Emperador.* Comèdia, vers i prosa Un acte, de Francesc Rossetti.	1'50
4	*La figura del Rei Wamba.* Comèdia en prosa. Tres actes d Esteve Trullàs i Duran.	2 50
5	*Lorito Real.* Comèdia en prosa. Un acte, de Lluis Millà.	1
6	*Les tres filles del Rei.* Fantasia amb un pròleg i dos actes, vers, per a noies soles, de Tomàs Ribas.	2
7	*El vectígal de la carn.* Drama en vers Un acte, junt amb la poesia «La Puntaire», de M. Ribot.	1'50
8	*El curandero del barri.* Comèdia en prosa. Un acte d'Emlli Graells.	1
9	*El molí de Dalt.* Drama en prosa. Tres actes, del Rnd. P. Ezequiel de Mataró	2'50
10	*La millor riquesa, l'Amor.* Comèdia dramàtica, en prosa. Tres actes de Francesc Gay, Pvre.	2'50
11	*Efraïm.* Drama en prosa. Tres actes, de E. Duran, Sch. P.	2'50
12	*Les Tres Maries.* Comèdia en prosa. Un acte, per a noies soles, de Càndida Pi i Domènech.	1
13	*Noblesa de cor.* Drama en prosa. Tres actes de P. Garriga.	2'50
14	*L'Estel d'Orient.* Poema dramàtic, en vers. Tres epissodis de Camil Geis, Pvre. Música del mateix autor.	1
15	*El nostre pa de cada dia...* Drama en prosa. Quadre líric de E. Trullàs Duran. Música de A. Griera Bardia.	1
16	*Les dones de la Passió.* Misteri de dolor, en vers. Tres jornades, per a noies soles, de Francesc Gay, Pvre. Música de J. Baró.	25'0
17	*La malaltia de la Lilí.* Joguet còmic en prosa. Un acte per a noies soles, de V. Coma Solei.	1
18	*Carles de Viana.* Drama en prosa. Tres actes, de Salvador Llanas. Adaptació catalana J. G. M.	2'50
19	*La reconquista.* Drama líric. Tres actes de Francesc Gay, Pvre.	2'50
20	*De la vida errant.* Drama. Un acte de Francisco Masferrer.	1

Llocs de venda: En totes les llibreries d'obres teatrals